

Creditreform Latvijā SIA
kredītmenedžmenta pētījums

**PĀRDOŠANAS NOSACĪJUMI UN
MAKSĀJUMU KAVĒJUMI
VIETĒJOS DARĪJUMOS STARP
JURIDISKĀM PERSONĀM
2009.GADĀ**

PĒTĪJUMA REZULTĀTI

2010.g. maijs

SATURS

SATURS	2
IEVADS	3
KREDĪTPOLITIKA DARĪJUMOS AR KLIENTIEM KĻUVUSI IZTEIKTI PIESARDZĪGĀKA	4
MAKSĀJUMU KAVĒJUMU PROBLĒMA JOPROJĀM AKTUĀLA	5
KAVĒTO MAKSĀJUMU TERMIŅU STRUKTŪRA	6
MAKSĀJUMU KAVĒJUMI NOZARU GRIEZUMĀ	8
UZŅEMUMU VĒRTĒJUMS KLIENTU MAKSĀŠANAS DISCIPLĪNAI	9
UZŅĒMĒJI MEKLĒ RISINĀJUMUS DEBITORU PARĀDU ADMINISTRĒŠANĀ	9
KAVĒTO MAKSĀJUMU PROBLĒMU RISINĀŠANĀ - PLAŠS ĀRPAKALPOJUMU LOKS	11

IEVADS

Creditreform Latvijā SIA jau divpadsmito gadu ir veikusi aptauju par pārdošanas nosacījumu un maksājumu kavējumu tendencēm komercdarījumos starp juridiskām personām valsts iekšējā tirgū. Pētījuma mērķis ir apzināt situāciju Latvijā kavēto maksājumu jomā dažādās uzņēmējdarbības nozarēs, noskaidrot, kā mainījusies klientu rēķinu apmaksas disciplīna, kādas problēmas rada kavētie maksājumi un kā tās tiek risinātas.

Aptauja izlases veidā tika veikta uzņēmējdarbības sektoros, kuros preču un pakalpojumu pārdošana uz pēcapmaksu ir būtiska. Pateicamies visiem, kuri piedalījās šī pētījuma tapšanā.

Kā liecina Creditreform Latvijā rīcībā esošā informācija, globālā finanšu un ekonomiskā krīze smagi skārusi arī mūsu valsts ekonomiku un izraisījusi ļoti augstu maksātnespējas vilni, kas manāmi sarežģījusi kā ārējo, tā iekšējo biznesa vidi un saasinājusi visus finanšu riskus. 2009.gadā maksātnespēja bija pasludināta 2 762 uzņēmumiem jeb par 70,7% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Salīdzinājumam, interesanti ir starptautiskās kredītinformācijas un parādu iekasēšanas firmas Verband der Vereine Creditreform (VVC) jaunākā pētījuma dati par maksātnespējīgo uzņēmumu skaitu Eiropas valstīs 2009.gadā. Tie parāda, ka bankrota vilnis lielākajā daļā Eiropas valstu bijis ļoti augsts. Tomēr starp Baltijas valstīm visaugstākais maksātnespēju uzplaukums bijis tieši Latvijā, ievērojami zemāks Igaunijā – 49,2% un Lietuvā – 59,6%. Analógiski rēķinot, uz katriem 10 000 uzņēmumiem Latvijā maksātnespējīgi bijuši 174, Lietuvā – 144 un Igaunijā – 119 uzņēmumi.

Šādas situācijas viens no galvenajiem cēloņiem bija kardinālās tirgus situācijas izmaiņas, kas saistītas ar strauja iekšējā un ārējā pieprasījuma krišanos, kas daudzus uzņēmumus piespieda sašaurināt ražošanu un, līdz ar to noveda pie lielākas vai mazākas finansiālās nesabalansētības, īpaši paaugstināta likviditātes riska un zaudējumu rašanos. To apstiprina arī Centrālās Statistikas Pārvaldes publicētie dati. Piemēram, tekstilizstrādājumu ražošanas nozarē 2009.gadā produkcijas apjoms, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, krities par 43,2%, gatavo metālizstrādājumu izlaidē – par 37,6%, apģērbu ražošanā – par 32,2%, gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošanā – par 29,5%. Būvniecības produkcijas apjoms samazinājies – par 35,3%. Turklāt, kopējais mazumtirdzniecības apjoms nokrities par 28%, apkalpoto viesu skaits viesnīcās un citās tūrisma mītnēs bijis par 28,4% mazāks nekā iepriekšējā gadā. Šo un virne citu nozaru uzņēmumos vienlaicīgi izveidojies hronisks pašu finansēto apgrozāmo līdzekļu trūkums, kas periodiski inicējis un joprojām turpinā inicēt likviditātes riskus, kas nereti noveduši pie maksātnespējas.

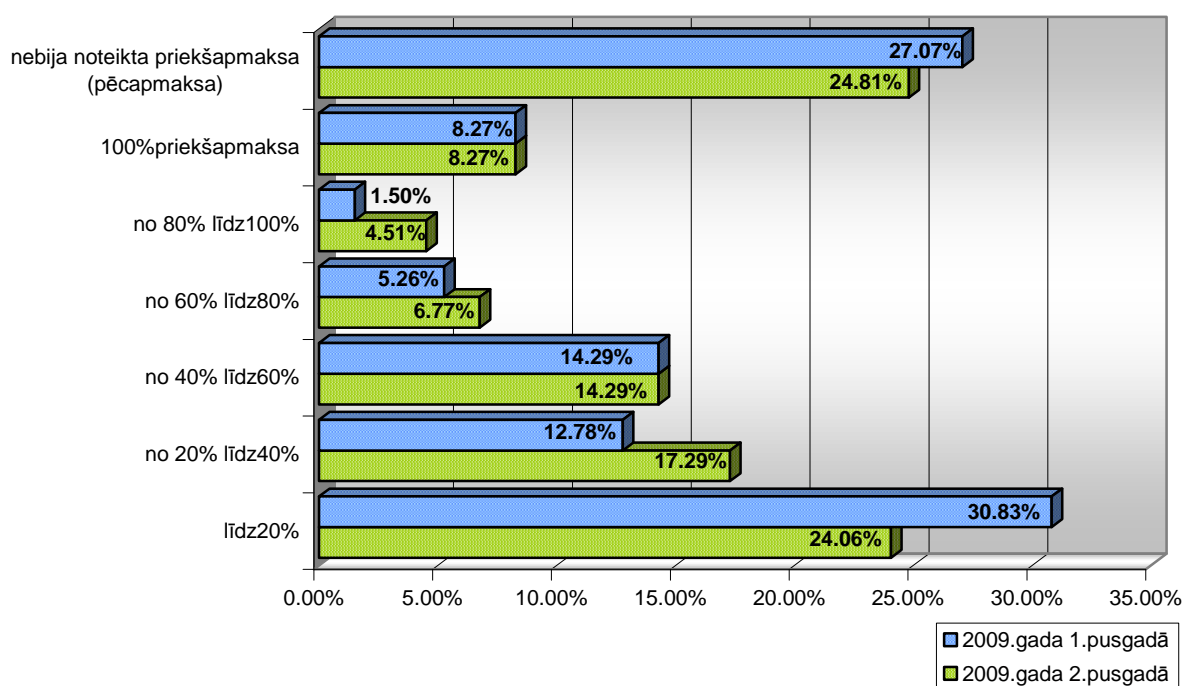
Kā liecina aptauja, augstākminētais arī bijis viens no svarīgākajiem nosacījumiem, kādēļ vairākums uzņēmumu pēdējā laikā precizējuši savus iepriekš izstrādātos kredītpolitikas pamatprincipus, padarot tos ievērojami stingrākus.

KREDĪTPOLITIKA DARĪJUMOS AR KLIENTIEM KĻUVUSI IZTEIKTI PIESARDZĪGĀKA

Lai izvairītos no kredītēšanas rezultātā radītiem zaudējumiem, uzņēmumi kļuvuši ievērojami piesardzīgāki, *piešķirot atliktos maksājumus saviem klientiem*. Pats kredīta piešķiršanas process un prasības kļuvušas ievērojami stingrākas un piesardzīgākas, lielāku uzmanību pievēršot tieši iepriekšējai kredītvēsturei un maksāšanas disciplīnai. Tajā pašā laikā, ņemot vērā pašu kapitāla finansēto apgrozāmo līdzekļu trūkumu, to aprites palēnināšanos, banku kredītēšanas straujo kritumu un piegādātāju atliktā maksājuma dienu skaita samazināšanos, arī resursi kredīta piešķiršanai saviem sadarbības partneriem uzņēmējiem būtiski izsīkuši. Kā rāda pētījums, viens no izplatītākajiem risinājumiem optimāla līdzsvara panākšanai starp sava kredītportfeļa likviditāti un risku, ir būtisks samazinājums pēcapmaksas iespējām par saņemtajām precēm vai pakalpojumiem. Ja 2008.gada sākumā 45% uzņēmumu darījumus veica ar pēcapmaksu, tad 2009.gada otrajā pusē darījumus ar pēcapmaksas nosacījumiem veica vairs tikai 24,8% uzņēmēju, ko veicināja arī apdrošināšanas kompāniju atteikumi apdrošināt kredītriskus.

Tādējādi komercdarījumos par vadošo pamatnosacījumu kļuvusi priekšapmaksā. Pētījums parāda, ka 2009.gadā no visiem biznesa darījumiem priekšapmaksā bija noteikta 75,8% gadījumu. Pamatā piegāžu līgumos tā kombinēta ar dažāda lieluma pēcapmaksas elementiem, kur lielāko īpatsvaru veidojusi priekšapmaksā, kam bijusi izteikta tendence pieaugt. Neskatoties uz to, ka minētais darījumu veikšanas modelis būtiski apgrūtinājis uzņēmumu iespējas palielināt pārdošanas apjomus, bremzējis attīstību, nav ļāvis optimāli izmantot jaudas un apgrūtinājis konkurētspējas paaugstināšanu, tomēr pašreizējās apstākļos šis modelis ir pieņemamākais garantētās skaidrās naudas plūsmas nodrošināšanas faktors. Šajos izteiktās nenoteiktības apstākļos šāds modelis palīdz izvairīties no finansiālo zaudējumu riska.

1.attēls. Priekšapmaksas nosacījumi 2009.g pirmajā un otrajā pusgadā.

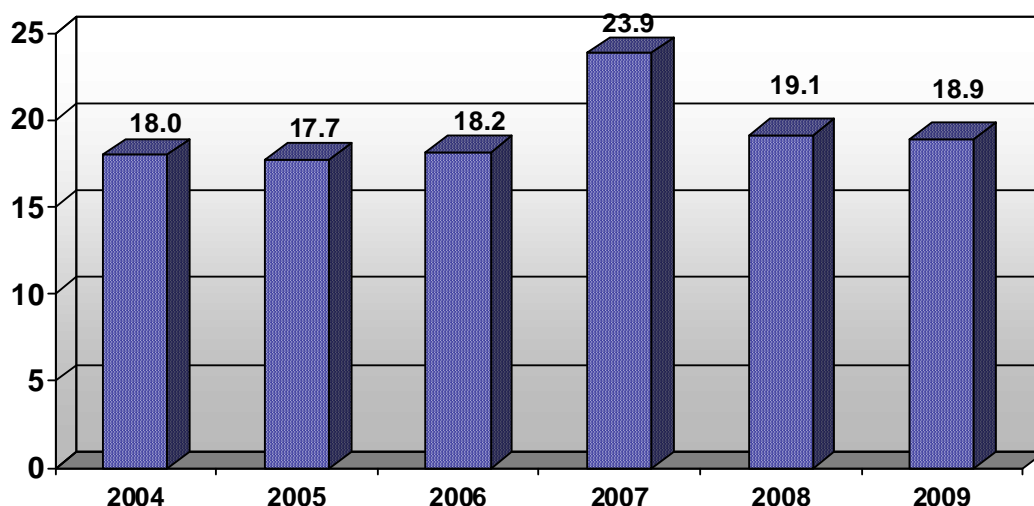

2009. gada otrajā pusē visvairāk darījumos tiek noteikta priekšapmaksā līdz 20% no darījuma summas (24.06%), tad seko 20% līdz 40% priekšapmaksā, kas 2009. gada 1.pusgadā tika noteikta par 4.5% punktiem vairāk darījumos kā 2009. gada sākumā.

MAKSĀJUMU KAVĒJUMU PROBLĒMA JOPROJĀM AKTUĀLA

Lai arī komercdarījumos dominē priekšapmaks, pārdošana ar pēcapmaksas nosacījumiem joprojām saglabā ļoti nozīmīgu vietu uzņēmumu finanšu vadībā. Maksājumu savlaicīgas izpildes uzraudzība un efektīva kontroles sistēma ir uzņēmuma skaidrās naudas plūsmas un reizē likviditātes noteicošais faktors. Pētījums parāda, ka, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, vidējiem maksājumu kavējumu termiņiem bijusi neliela tendence samazināties un tie veido 18,9 dienas vai par 0,2 dienām mazāk kā 2008.gadā. Tomēr, ņemot vērā pašreizējo piegāžu līgumu struktūru, kur pēcapmaksas īpatsvars ir būtiski samazinājies, vidējais maksājumu kavējumu dienu skaits varēja būt zemāks.

2.attēls. Vidējie maksājumu kavējumi Latvijā 2004-2009.g.
(dienās pēc noteiktā maksājumu termiņa)

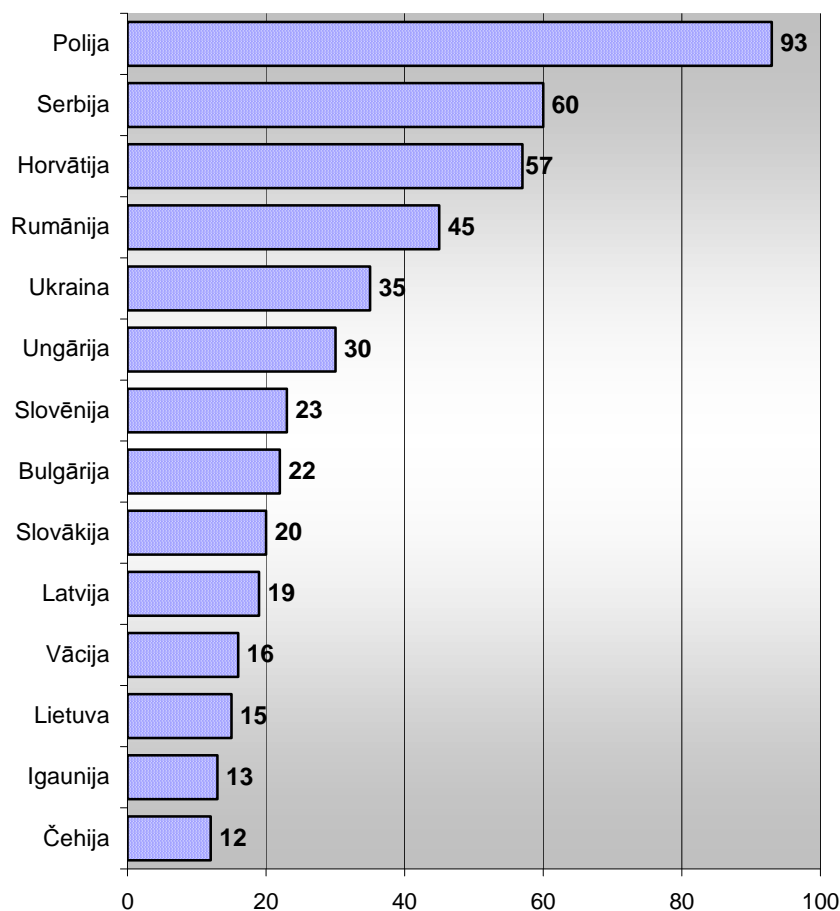
Vidējie maksājumu kavējumi Eiropas valstīs

Trīspadsmit Vidus un Austrumeiropas valstīs veikta Creditreform aptauja, kuras rezultātā atklājās lielas atšķirības maksājumu kavējumu termiņos. Maksājumu kavējumu ilgums pārsvarā atkarīgs no valstu maksājumu paražām un ekonomiskās situācijas.

Visilgāk, pēc produktu vai pakalpojumu piegādes, vidēji samaksu gaida Polijas (93 dienas), Serbijas (60 dienas) un Horvātijas (57 dienas) uzņēmumi. Labāk iet Čehijas, Igaunijas un Lietuvas uzņēmumiem, kur maksājumu kavējumi ir attiecīgi 12,13 un 15 dienas. Creditreform izveidotā ranga vidū ierindojas Rumānija ar maksājumu kavējumu 45 dienas, Ukraina – 35 dienas, Ungārija – 30 dienas, Slovēnija – 23 dienas, Bulgārija- 22 dienas, Slovākija – 20 dienas, Latvija- 19 dienas un Vācija - 16 dienas.

3. Attēls. Vidējie maksājumu kavējumi Eiropā 2009.gadā

Avots: Creditreform ofisu dati Eiropas valstīs

Kā iemesli maksājumu kavējumiem tiek saukti - īslaicīgs naudas līdzekļu trūkums, nevēlēšanās maksāt vai maksātnespēja. Termiņu neievērošana Čehijā, Lietuvā un Latvijā izskaidrojama ar parādnieku slikto finansiālo stāvokli. Igaunijā un Lietuvā min dokumentētas nepilnības uzņēmuma piegādātajā precē, tādējādi samaksa par nepilnīgu preci vai pakalpojumu netiek veikta. Kopumā klientu maksāšanas disciplīnai ir manāma sakarība ar finanšu krīzi. Daudzi nespēj savus maksājumus veikt laicīgi, jo viņu parādnieki arī nemaksā laikā, tādējādi tiek izraisīta ķēdes reakcija. Liela nozīme problēmu aktualizācijā ir arī vietējo banku kreditēšanas politikai un kredītrisku apdrošinātāju darbībai katrā valstī.

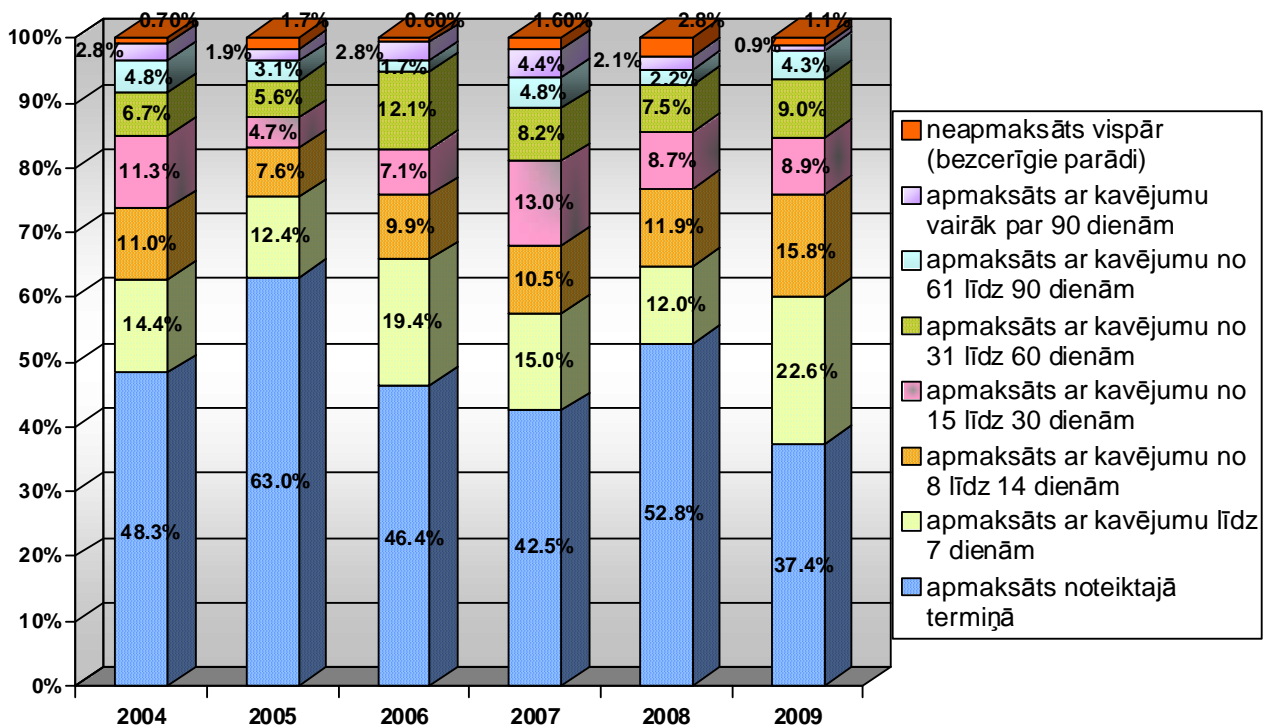
Pētījums liecina, ka ar stāvokļa uzlabošanu maksājumu kavējumu jomā un maksātnespēju skaita samazināšanos ekonomikas atveseļošanās periodā vien nepietiks. Arvien būtiskāka loma uzņēmumā ir debitoru parādu administrēšanas process. Tajā ietilpst maksājumu termiņu uzraudzība un efektīva risku vadība, piemēram, sadarbības partneru bonitātes indeksa pārbaude.

KAVĒTO MAKSĀJUMU TERMIŅU STRUKTŪRA

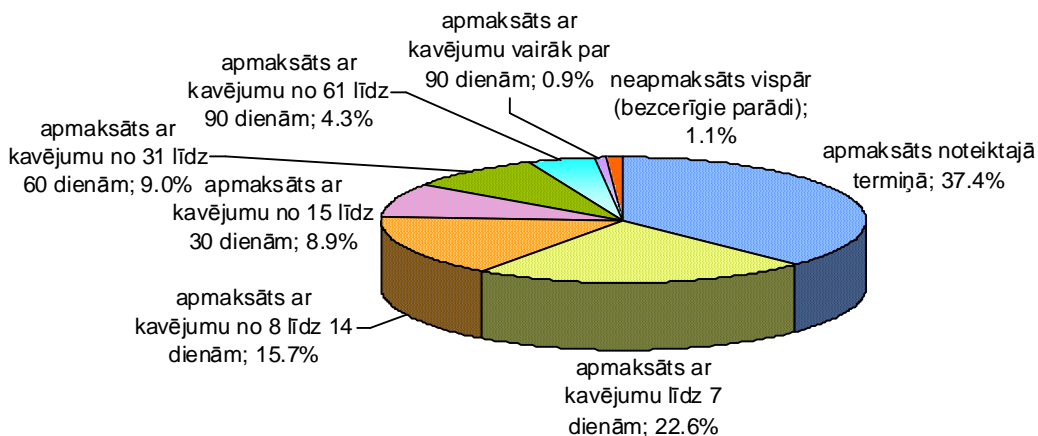
Situācija maksājumu kavējumu jomā 2009.gada laikā kopumā ir pasliktinājusies. Jāņem vērā, ka kopējie vidējie rādītāji ne pilnā mērā atspoguļo maksāšanas disciplīnas patieso stāvokli. Ja salīdzinām pērnā gada maksājumu kavējumus ar rādītājiem 2009. gada laikā, tad jāsecina, ka lielākais samazinājums novērojams darījumos, par kuriem klienti norēķinājušies savlaicīgi. Pētījums parāda, ka rēķini noteiktajā termiņā apmaksāti tikai 37,4% no to kopējā skaita, kad iepriekšējā gadā tādu bija 52,8%. Tiesa, ja pie tiem pieskaita nelielus kavējumus līdz 7 dienām, tad šie rādītāji attiecīgi sastāda – 60,0% 2009.gadā un 64,8% - 2008.gadā.

Kā liecina pētījuma dati, pērn ir samazinājies ilgstošu nemaksātāju (ar maksājuma kavējumu vairāk par 90 dienām) un bezcerīgo parādu apjoms. Ja 2008. gadā par precēm vai pakalpojumiem norēķinājās ar kavējumu vairāk par 90 dienām 2.1% klientu, tad 2009. gadā tādu klientu bija vairs 0.9%. Arī neapmaksātie parādi ir samazinājušies par 1.7 procenta punktiem un 2009.gadā veido 1.1% no visiem darījumiem. Aptaujas rezultāti parāda, ka aizvadītajā gadā visbiežāk maksājumi tika kavēti intervālā no 7 līdz 30 dienām, kas veido 47.3% no visiem kavētajiem maksājumiem. Pasliktinājusies maksājumu disciplīna salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu arī intervālā no 8 – 30 dienām, kad kavēta apmaksa 24,7% gadījumos no to kopēja skaita (iepriekšējā gadā - 20,6%), intervālā no 61 – 90 dienām kavēti 4,3% rēķini vai turpat divas reizes vairāk (2,2%).

4.attēls. Maksājumu kavējumi Latvijā 2004-2009.g.

5.attēls. Maksājumu savlaicīgums Latvijā 2009.g.

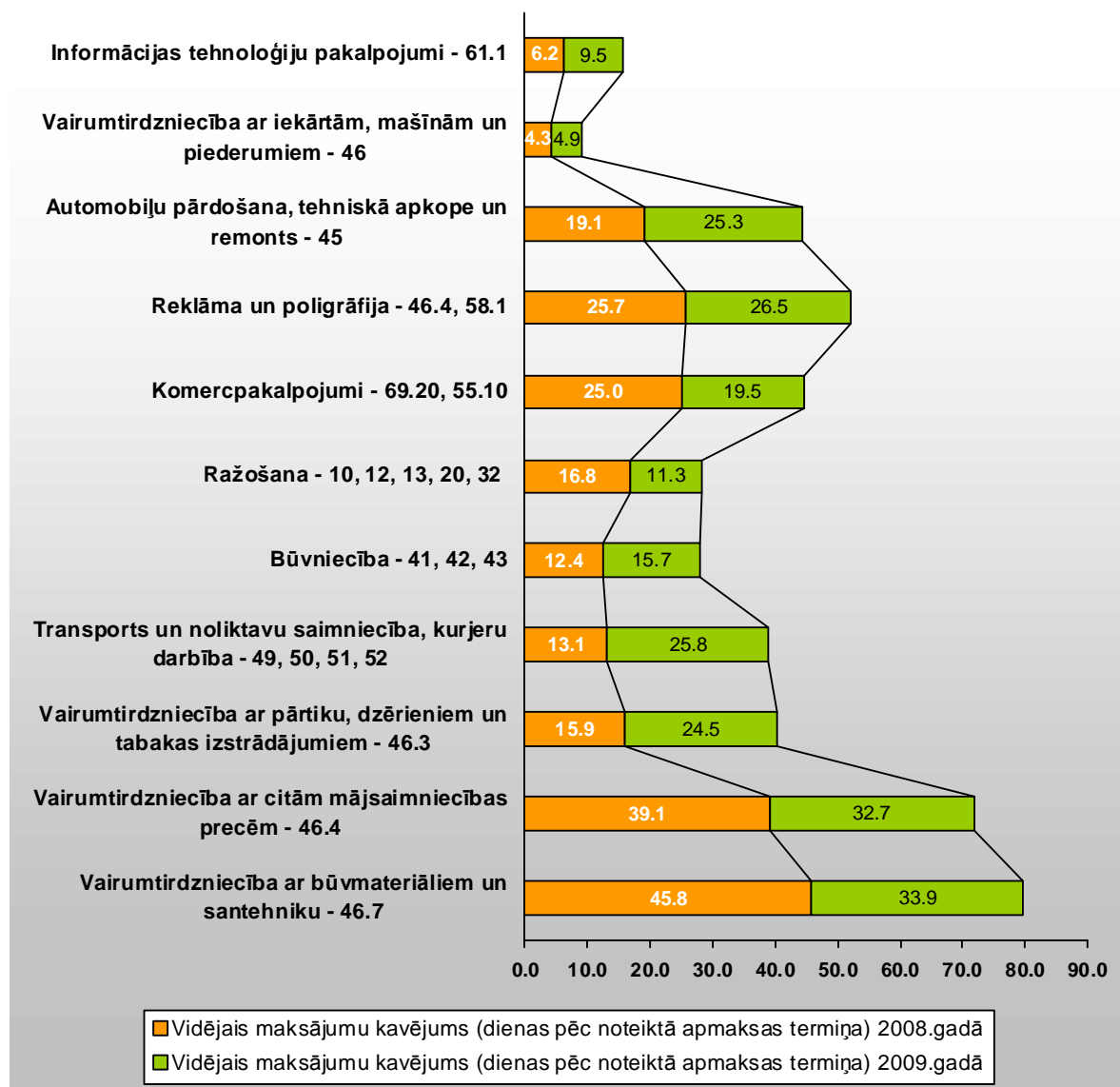

MAKSĀJUMU KAVĒJUMI NOZARU GRIEZUMĀ

Nozaru griezumā lielākie maksājumu kavējumi 2009.gadā bija vairumtirdzniecības uzņēmumiem. Tāpat kā pērn augstākie kavējuma rādītāji bija vairumtirdzniecībā ar būvmateriāliem un santehniku 33.9 dienas, kam seko vairumtirdzniecība ar citām mājsaimniecības precēm – 32.7 dienas. Straujš maksājumu kavējumu pieaugums novērojams transporta un noliktavu saimniecības, kurjeru darbības nozarē, kur tas pieaudzis par 12.7 dienām un vairumtirdzniecībā ar pārtiku dzērieniem un tabakas izstrādājumiem – maksājuma kavējumi pieauguši par 8.6 dienām, salīdzinot ar 2008.gadu. Tāpat maksājumu kavējumi palielinājušies automobiļu pārdošanas, tehniskās apkopes un remonta nozarē, kur tie vidēji pieauguši par 6.2 dienām. Maksājuma kavējuma termiņi palielinājušies arī būvniecības, reklāmas un poligrāfijas uzņēmumiem, kā arī informācijas tehnoloģiju uzņēmumiem.

Visātrāk apmaksu par pārdotajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem 2009.gadā saņēma vairumtirdzniecības ar iekārtām, mašīnām un palīgmateriālu nozares uzņēmumi – 4.9 dienās un informācijas tehnoloģiju pakalpojumu nozares uzņēmumi – 9.5 dienās, un ražošanas nozares uzņēmumi – 11.3 dienās.

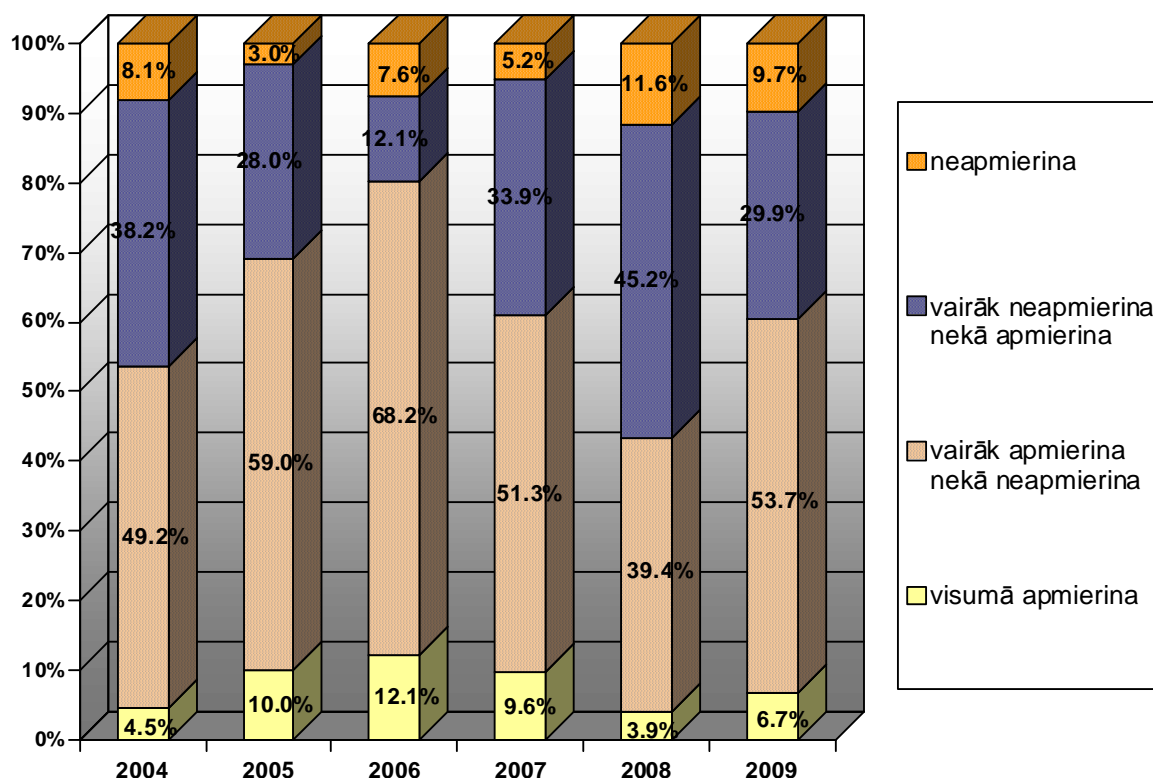
6.attēls. Vidējais debitoru parādu aprites ātrums atsevišķās nozarēs 2009.g. (dienās pēc preču piegādes vai darbu izpildes)

UZŅĒMUMU VĒRTĒJUMS KLIENTU MAKSĀŠANAS DISCIPLĪNAI

Lai arī aizvadītais gads uzņēmējdarbībai visās nozarēs bija ļoti sarežģīts, zaudēti daudzi sadarbības partneri, manāmi pasliktinājušās to finanses, tomēr uzņēmumi vērtējumos par savu klientu rēķinu apmaksas disciplīnu bieži vien piegājuši izsvērti un ar lielu izpratni. Nereti klientu maksājumu kavējuma gadījumos vairāk nekā agrāk uzņēmumi meklējuši dažādus kompromisa risinājumus. Līdz ar to arī uzņēmēju apmierinātības līmenis ar klientu maksāšanas disciplīnu 2009.gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, diezgan būtiski pozitīvi mainījies. Ja 2008.gadā uzņēmējus savu klientu maksājumu disciplīna visumā apmierināja vai vairāk apmierināja nekā neapmierināja 42,3% gadījumos, tad 2009.gadā šis rādītājs jau sastādīja – 60,4%. Noteicoša loma uzņēmumu vērtējumam bija pašu uzņēmumu kredītpolitikas maiņai, kur atlikto maksājumu piešķiršana kļuvis daudz piesardzīgāka un stingrāka, kā arī lielāku uzmanību pievēršot debitoru parādu iekasēšanas kontroles pastiprināšanai un to mehānismu dažādošanai. Tomēr rēķinu savlaicīgās apmaksas problēma daļai uzņēmumu joprojām nav zaudējusi aktualitāti. Pilnīgi neapmierina klientu maksāšanas disciplīna 9,7%, bet vairāk neapmierina nekā apmierina – 29,9% gadījumos.

7.attēls. Uzņēmēju apmierinātība ar klientu maksāšanas disciplīnu 2004-2009.g.

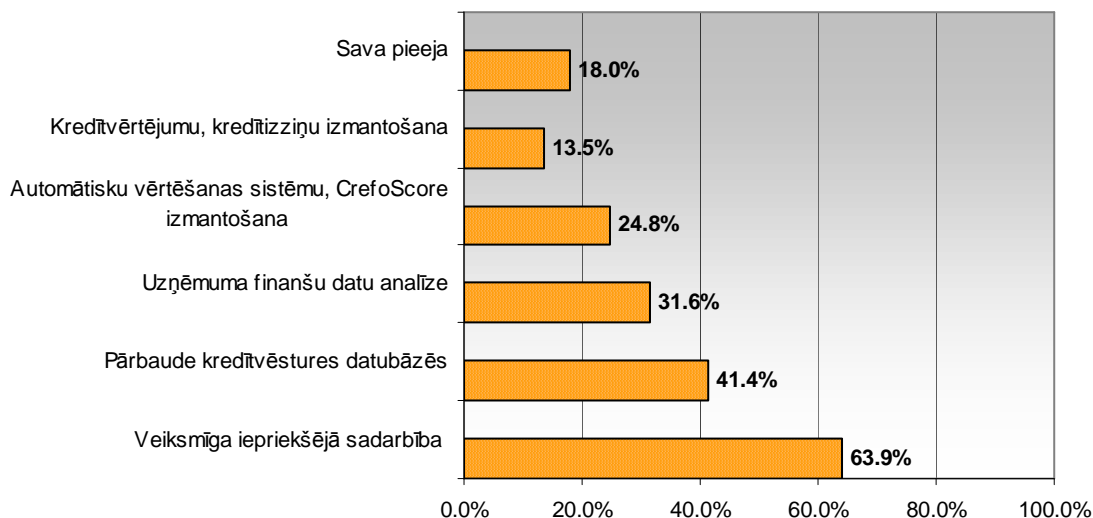
UZŅĒMĒJI MEKLĒ RISINĀJUMUS DEBITORU PARĀDU ADMINISTRĒŠANĀ

Slēdzot darījumu ar sadarbības partneri, jaunu vai esošu, vienmēr pastāv risks, ka norēķini, dažādu iemeslu dēļ var kavēties vai nenotikt. Uzņēmējiem ir dažādas pieejas un veidi, kā pārliecināties par sadarbības drošumu. Pētījums parāda, ka pirms darījumu slēgšanas klienta saistību nepildīšanas risku pārbauda 71% uzņēmēju. Lielākā daļa (63.9%) uzņēmēju uzticas klientiem, ar kuriem sadarbība līdz šim ir bijusi veiksmīga un norēķini nav sagādājuši sarežģījumus.

Pētījums rāda, ka 41.4% uzņēmēju pārliecinās, vai par sadarbības partneri nav maksājumu kavējuma fakti kredītvēstures datubāzēs. Daļa uzņēmēju sadarbības partneri novērtē pēc finanšu datu analīzes (31.6%) un izmantojot automātiskas vērtēšanas sistēmas, tādas kā Creditreform piedāvātais produkts CrefoScore (24.8%).

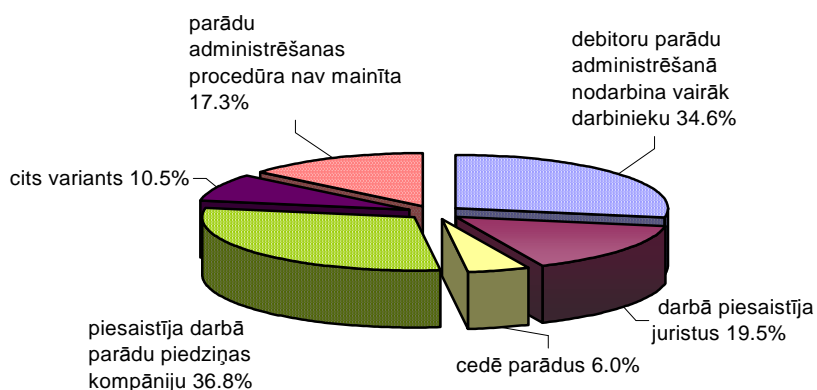
Turklāt, 13.5% uzņēmēju sadarbības partneri izvērtē detalizēti, izmantojot kredītizziņas un kredītvērtējumus. Procentuāli liela daļa uzņēmumu (18%) sadarbības partnera novērtēšanai izmanto savu pieeju – liedzot pakalpojumu, ja tiek fiksēts maksājuma kavējums, salīdzinot informāciju ar citiem nozares pārstāvjiem vai meklējot plašāku informāciju pašu spēkiem.

8.attēls. Veidi, kā uzņēmēji pārliecinās par sadarbības drošumu.

Kā liecina pētījums, 2009.gada laikā liela daļa uzņēmumu mainījuši savu debitoru administrēšanas procedūru. Arvien vairāk parādu piedziņa tiek uzticēta specializētajām parādu piedziņas kompānijām, kuru pakalpojumus, kā liecina pētījums, 2009.gadā sākuši izmantot 36,8% aptaujāto komersantu, kas ir ievērojami vairāk nekā iepriekšējos gados. 34.6% uzņēmēju darbā ar debitoru parādiem nodarbinājuši vairāk darbinieku. 19.5% uzņēmuma darbā ar nemaksātājiem piesaistīja juristus. Liela daļa uzņēmēju debitoru administrēšanu veic pašu spēkiem, samazinot darbinieku skaitu vai mainot nosacījumus līgumos ar sadarbības partneriem, tādi sastāda 10.5% uzņēmumu. 17.3% uzņēmumu debitoru parādu administrēšanas procedūru nav mainījuši.

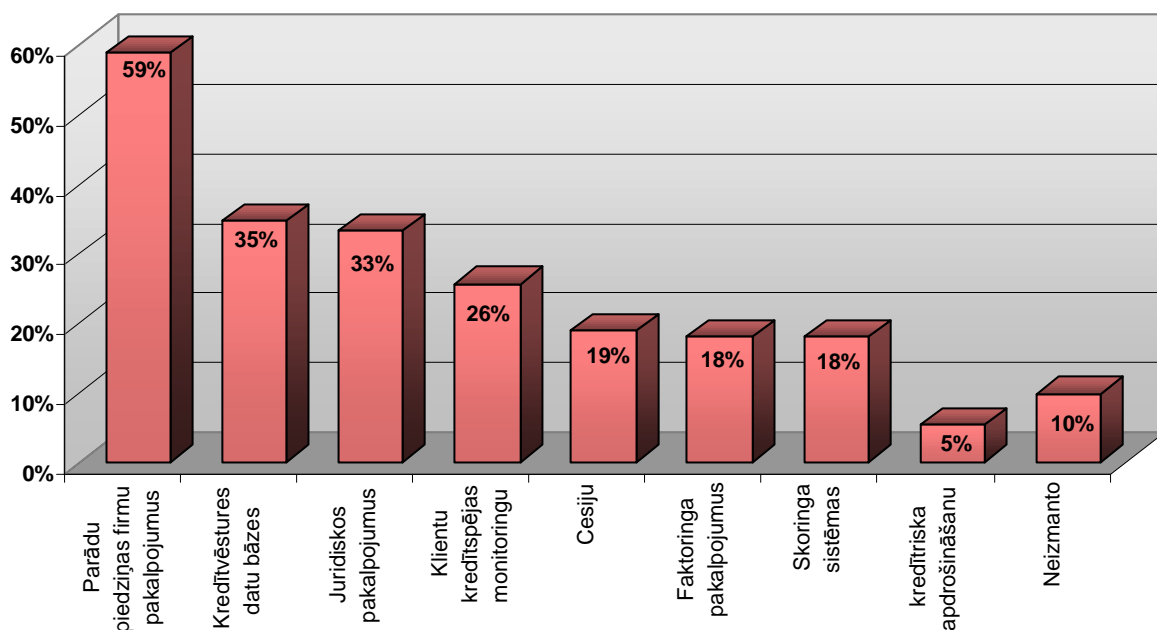
9.attēls. Izmaiņas debitoru administrēšanas procedūrā 2009.gadā.

KAVĒTO MAKSĀJUMU PROBLĒMU RISINĀŠANĀ - PLAŠS ĀRPAKALPOJUMU LOKS

Visā uzņēmuma debitoru pārvaldības ciklā, sākot ar piegāžu līgumu slēgšanu, pārdošanas un maksāšanas nosacījumu definēšanu klientam, kredītesanas riska analīzi un izvērtēšanu, kā arī visbeidzot ar kavēto izrakstīto rēķinu maksājumu iekasēšanu tiek izmantots plašs specializēto firmu ārpakalpojumu loks.

9.attēls. *Profesionālo ārpakalpojumu izmantošana debitoru pārvaldībā un maksājumu kavējumu riska minimizēšanā.*

Pētījums rāda, ka uzņēmēji, pirms darījuma slēgšanas daudz biežāk pārliecinās par klienta maksātspēju un varbūtību, ka tas varētu nepildīt uzņemtās saistības. Šādam nolūkam arvien vairāk tiek izmantotas scoringa sistēmas (18%), klientu kredīspējas monitorings (26%) un kredītvēstures datu bāzes (35%). Plaši tiek izmantoti arī ārpakalpojumi kavēto maksājumu problēmu risināšanā. Visvairāk kavēto maksājumu problēmu risināšanā uzņēmumi izmanto inkasso pakalpojumus (59%), kredītvēstures datu bāzes (35%) un juridiskos pakalpojumus (33%).

Lai efektīvi pārvaldītu naudas plūsmu uzņēmumā, uzņēmēji 2009.gadā ir palielinājuši izmaksas, kas saistītas ar debitoru administrēšanu un parādu piedziņu.

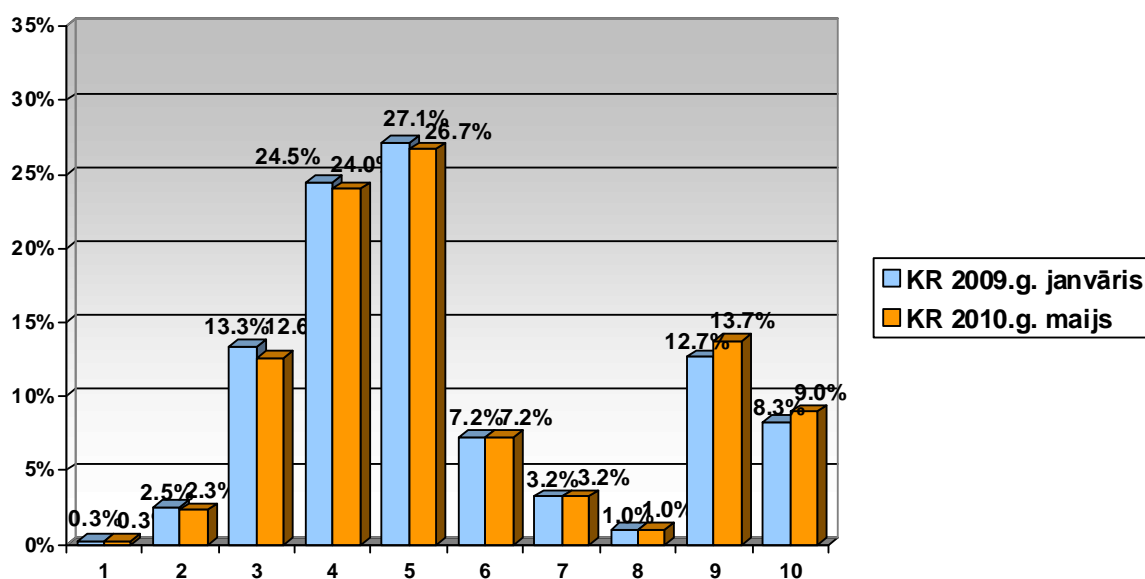
Pētījums liecina, ka 2009.gadā uzņēmējiem par 11,6% ir palielinājušies zaudējumi no bezcerīgiem debitoriem. Lai arī uzņēmumiem ir samazinājies kopējais bezcerīgo debitoru skaits, tas rada daudz lielākus zaudējumus uzņēmuma naudas plūsmā, kā tas bijis pērn.

Efektīvs palīgs operatīvai kredītrisku novērtēšanai

Svarīgi atzīmēt, ka komersanti savu sadarbības partneru maksātspējas risku izvērtēšanai arvien vairāk izmanto dažādus jaunus mūsdienīgus instrumentus un metodes, kas ļauj operatīvāk un lētāk iegūt aktuālu, nepieciešamu un integrētu informāciju analīzei.

Creditreform speciālisti, sadarbībā ar Vācijas kompāniju Creditreform Risk Management, ir izstrādājuši speciālu matemātisko modeli CrefoScore, kas ir automatiska on-line kredīta riska vērtēšanas sistēma portālā www.crediweb.lv. Tās galvenā sastāvdaļa ir Score – speciāli aprēķināts indekss ar attiecīgo punktu skaitu no 100 – 600 un tas norāda varbūtību, ar kādu uzņēmums turpmāko 12 mēnešu laikā pildīs uzņemtās finanšu saistības. Viegļākai un ātrākai uztverei – izveidotas 10 CrefoScore riska klases no viens līdz desmit, kur pirmā līdz astotajai klasei uzrāda uzņēmuma statusu. Savukārt, devītajā riska klasē uzņēmums nonāk, ja tam pēdējā gada laikā ir reģistrēts būtisks maksājumu kavējumu apjoms, bet desmitajā – ja uzņēmums ir maksātnespējīgs, vai arī norisinās tās reorganizācijas vai likvidācijas procesi. Lai nonāktu pie šī indeksa, tiek izvērtēta ne tikai jaunākā finanšu informācija par uzņēmumu, bet arī tā kredītvēsture, liels skaits strukturālo datu (darbinieku skaits, kompānijas vecums, juridiskā forma u.c.), komercdarbības nozares riska indikatori, kā arī informācija par maksātnespējas, reorganizācijas, likvidācijas, tiesiskās aizsardzības un bankrota procesiem. CrefoScore tiek aktualizēts katru dienu par visiem Latvijas Komercreģistrā iekļautajiem uzņēmumiem. CrefoScore netiek aprēķināts uzņēmumiem, kas ir jaunāki par pusgadu; bankām, apdrošināšanas sabiedrībām un uzņēmumiem, kas nodarbojas ar finanšu aktīvu pārvaldi.

11.attēls. Latvijas Komercreģistra uzņēmumu procentuālais sadalījums CrefoScore riska klasēs 2009.g.janvārī un 2010.g.maijā.

Lielākā daļa Komercreģistra uzņēmumu gan šogad, gan arī pagājušajā gadā atradās piektajā CrefoScore riska klasē (vidējs maksātspējas vērtējums). Šogad 5.riska klases uzņēmumu skaits maijā ir samazinājies vēl par 0.4% punktiem, salīdzinot ar iepriekšējo gada sākumu. Visbūtiskākās izmaiņas gada laikā ir straujais pieaugums devītajā un desmitajā CrefoScore riska klasēs (sadarbība ar šiem uzņēmumiem nav ieteicama to kredītriska dēļ), attiecīgi par 1.0% un 0.7% punktiem.

Izmantojot publikācijās, atsauce uz Creditreform Latvijā SIA obligāta.